

Toimenpidealoite TPA 98/2021 vp

Minna Reijonen ps

Toimenpidealoite pitkäaikaisessa laitoshoidossa, palveluasumisessa tai sairaalahoidossa olevan terveydenhuoltomaksujen laskutuksesta

Eduskunnalle

Kun henkilö joutuu pitkäaikaisesti eli yli kuukauden ajaksi laitoshoidon, palveluasumiseen tai sairaalahoidon, voi laskujen maksusta tulla ongelmallista.

Yli kuukauden laitoshoidon, palveluasumisen tai sairaalahoidon jälkeen laskuja alkaa mennä perintään ja myöhemmin myös ulosottoon. Tilanne on kohtuuton varsinkin henkilölle, joka on mahdollisesti muuten hoitanut raha-asiansa moitteetta, eikä maksamattomuus johdu varattomuudesta.

Omaiset eivät tällä hetkellä voi lain sallimana hoitaa laskujen maksua, ellei henkilö ole ennen hoitoon joutumistaan tehnyt edunvalvontavaltuutusta, joka lääkärin lausunnon myötä mahdollistaa omaisen hoitavan mm. laskujen maksua ja saavan laskut omaan postiosoitteeseensa. Nykyään on myös hyvin yleistä, että lähiomaiset asuvat jopa satojen kilometrien päässä, mikä sekin vaikeuttaa asioiden hoitamista, jos edunvalvontavaltuutusta tai edunvalvontaa ei ole.

Henkilö voi myös tehdä itse hoidossa ollessaan valtuutuksen toiselle hoitaa laskujen maksua. Mutta jos henkilöllä ei fyysisistä tai psyykkisistä syistä ole mahdollisuutta tehdä valtuutusta, laskut menevät perintään ja ulosottoon tai omaisen tai läheinen hoitaa asioita ilman laillista valtuutusta. Edunvalvonnan saaminen kestää useita kuukausia, joten edunvalvonnan alkaessa laskut voivat olla jo ulosotossa.

Edunvalvonnan ja edunvalvontavaltuutuksen lisäksi tulisi olla kevyttratkaisu, joka mahdollistaisi terveydenhuollon maksujen lähettämisen asiakkaan kanssa samassa taloudessa asuvalle tai lähisukulaiselle tämän omaan kotiosoitteeseen ja heidän näin pyytäessään. Tällä hetkellä laki ei sitä mahdollista, mutta kunnilla ja sairaanhoitopiireillä on omia epävirallisia käytäntöjä asian suhteen. Olisi hyvä kaikkien osapuolten kannalta varmistaa myös asian laillisuus.

Tällainen laskujenmaksuvaltuutus ei antaisi samassa taloudessa asuvalle tai lähisukulaiselle valtuuksia potilaan pankkiasioiden hoitamiseen tai muuhun omaisuuden hoitamiseen. Samassa taloudessa asuva tai lähisukulainen hoitaisi maksut omalla kustannuksellaan ja saisi kustannukset takaisin kotiutuksen jälkeen henkilöltä tai edunvalvojalta, kun edunvalvonta alkaa tai ensisijaisena perunkirjoituksessa. Laskut olisivat suoraan ulosottokelpoisia ilman oikeudenkäyntiä, mikäli laskun maksanut omaisen tai läheinen ei saisi maksamiaan terveydenhoitolaskujen takaisinmaksua vapaaehtoisesti kuukauden kuluessa henkilön kotiutumisesta tai edunvalvonnan alkamisesta.

Toimenpidealoite TPA 98/2021 vp

Mikäli henkilöllä ei ole vapaaehtoisesti ketään hoitamassa terveydenhuollon laskujen maksua, tulee laskut lähettää henkilölle vasta siinä vaiheessa, kun hän kotiutuu tai saa edunvalvojan. On kohtuutonta, että sairauden takia henkilö joutuu jopa ulosottotoimenpiteiden kohteeksi, vaikka olisi normaalitilanteessa maksuhaluinen ja maksukykyinen. Sairaalan, hoitolaitoksen tai palveluasumisyksikön tulee tehdä näissä tapauksissa merkintä potilastietoihin, että laskutuksen saa aloittaa vasta kotiutumisen tai edunvalvonnan alkamisen jälkeen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, jotta pitkäaikaisessa laitoshoidossa, palveluasumisessa tai sairaalahoidossa olevan omaisen saa asiakkaan laskut omaan osoitteeseensa tai terveydenhuollon laskutusta viivästetään tai se keskeytetään, kunnes asiakas kotiutuu tai saa edunvalvojan.

Helsingissä 1.12.2021

Minna Reijonen ps